

Wstęp

Środki masowego przekazu ze względu na dualistyczny charakter rynku, na którym funkcjonują, tworzą bardzo skomplikowaną strukturę instytucjonalno-funkcjonalną. Biorąc także pod uwagę, że ich działalność ma wiele odniesień do prawie wszystkich sfer życia jednostki jak i społeczeństwa, to nie dziwi fakt, iż są przedmiotem stałego zainteresowania przedstawicieli wielu dyscyplin naukowych.

Zbiór oddawanych pod czytelniczy ogląd materiałów jest próbą spojrzenia na funkcjonowanie mediów masowych w Polsce i Rosji w dwudziestoletniej perspektywie, od momentu, kiedy w obu krajach rozpoczęły się przekształcenia ustrojowe. Jednym z jego wymiarów była budowa zupełnie nowej struktury środków masowego przekazu opartej zasadniczo na liberalnej doktrynie medialnej. Dwie dekady przemian są już niewątpliwie długim okresem, aby móc wskazać pewne prawidłowości, tendencje i zjawiska, które były charakterystyczne dla zmian tej tak istotnej sfery funkcjonowania nowoczesnych społeczeństw. Możliwość porównania zmian dokonujących się w mediach masowych w dwóch krajach, które wyszły z realnego socjalizmu, stwarza, jak się wydaje autorom, możliwość do uprawiania szerszej komparatystyki naukowej. Ma to być także głos w dyskusji, czy środki masowego przekazu krajów byłego bloku wschodniego uczestniczą w globalnych procesach dotyczących przekształceń rynków medialnych, czym się wyróżniają, a w czym są to zjawiska tożsame z międzynarodowymi trendami.

Prezentowany zbiór artykułów składa się z dwóch części. Pierwsza z nich to próba przedstawienia ogólnych zmian dokonujących się na rynku medialnym, ale także bardziej szczegółowe charakterystyki wybranych segmentów medialnych. Zarówno polscy, jak i rosyjscy autorzy skupiają się zasadniczo na analizach dotyczących rynku prasowego. Mając na uwadze, iż w jednym przypadku – mediów lokalnych – są to tożsame segmenty, stwarza to możliwość bezpośredniej konfrontacji dokonujących się przemian. Druga część artykułów skupia się na zależnościach i relacjach środków masowego przekazu z innymi sferami życia społecznego, zwłaszcza politycznego. Pomieszczone są tu także materiały, które wskazują na uczestnictwo mediów masowych w dyskursie społecznym, zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym.

Książka jest już drugim wspólnym przedsięwzięciem naukowym Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu i Wydziału Dziennikarstwa Kubańskiego Państwowego Uniwersytetu w Krasnodarze. Jednakże w części rosyjskiej uczestniczą także badacze kilku innych ośrodków, a mianowicie: Sankt-Petersburga, Rostowa nad Donem oraz Jekatierinburga. Dało to możliwość bardziej wszechstronnej analizy dokonujących się zmian

w rosyjskim systemie medialnym. Oddawany do rąk Czytelników zbiór artykułów jest niewątpliwie, w części rosyjskiej, wzbogaceniem polskiej literatury przedmiotu dotyczącej analiz stanu i funkcjonowania mediów masowych w Rosji.

Redaktor tomu